

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 8Ps/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203250
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Rudáš
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3819203250.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Tomášom Rudášom vo veci posudzovaného G. G., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX/X, G., v konaní zastúpený procesným opatrovníkom E. E., nar. X.X.XXXX, bytom K. L. XXX/X, G., ktorá je v konaní zastúpená S. J., nar. XX.X.XXXX, bytom P. O. Y. XXXX, P. o návrhu G. G., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX/X, G., za účasti Okresnej prokuratúry Prievidza, o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony posudzovaného, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje spôsobilosť G. G., nar. XX.X.XXXX na právne úkony tak, že nie je spôsobilý rozhodovať o svojej psychiatrickej zdravotnej starostlivosti, nie je spôsobilý nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, písať závet, nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek zmluvy úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilý preberať dôchodok resp. iné dávky či finančnú hotovosť, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

II. D. ustanovuje G. G., nar. XX.X.XXXX za opatrovníka jeho otca G. G., nar. XX.X.XXXX, ktorý je oprávnený zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Náhrada trov konania sa štátu nepriznáva.

IV. Súd žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ podal podnet na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony syna G. G., nar. XX.X.XXXX.

2. Navrhovateľ k veci uviedol, že dochádza k zhoršeniu duševného stavu jeho syna, trpí duševnou poruchou - paranoidnou schizofréniou, nedodržiava nariadenú liečbu. MUDr. Hudecová navrhovateľovi doporučila prehodnotiť spôsobilosť na právne úkony, na základe čoho sa rozhodol podať predmetný návrh na súd.

3. Posudzovaný k veci uviedol, že s návrhom nesúhlasí len v časti, v ktorej by mal byť obmedzený na právne úkony pred orgánmi štátnej správy a rozhodovaní o svojej zdravotnej spôsobilosti.

4. Procesný opatrovník sa k veci vyjadril, že u posudzovaného nie je iná možnosť iba ho obmedziť v spôsobilosti na právne úkony, s návrhom súhlasil.

5. Zástupca Okresnej prokuratúry žiadal o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v zmysle záverov znaleckého dokazovania s ohľadom aj na kriminálnu činnosť posudzovaného.

6. Znalec k veci uviedol, že sa pridrižiava svojich záverov v znaleckom posudku č. 66/2019 a u posudzovaného existujú dôvody na obmedzenie spôsobilosti.

7. Súd s ohľadom na späťvzatie návrhu navrhovateľom zo dňa 05.02.2020 konanie v celom rozsahu zastavil. Voči predmetnému rozhodnutiu sa odvolal prokurátor, ktorý vyslovil nesúhlas so zastavením konania. Odvolací súd predmetné rozhodnutie zrušil a nariadil súdu zisťovať názor účastníkov k späťvzatiu návrhu. Súd následne právoplatne rozhodol o nezastavení konania uznesením č. k. 8Ps/5/2019-167 zo dňa 03.07.2020 a vo veci ďalej pokračoval vykonával dokazovanie.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, procesného opatrovníka, prokurátora a posudzovaného, oboznámil sa s dôkazmi ako návrh okresnej prokuratúry, lekárska správa psychiatra MUDr. Hudecovej zo dňa 29.7.2019, doplnený návrh, lekárska správa zo dňa 9.8.2019, opatrenie 1Nt/22/2014-327 zo dňa 6.7.2018, list vlastníctva č. 4882, súhlas s ustanovením za procesného opatrovníka, uznesenie o ustanovení procesného opatrovníka, vyjadrenie procesného opatrovníka, vstup OP Prievidza do konania, uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania, znalecký posudok, vzhľadnutie posudzovaného v mieste dočasného umiestnenia, lekárska správa, zápisnica o výsluchu na OS Prievidza, odpoveď na žiadosť o poskytnutie súčinnosti, uznesenie o zastavení konania, odvolanie voči zastaveniu konania s dôkazmi, ZP 65/2019, 59/2017, príkaz sudcu 3Tp/52/2019, lekárska správa z 30.7.2019, uznesenie vyšetrovateľa z 18.9.2019, zápisnica o výsluchu obvineného z 20.9.2019, uznesenie 1PV/448/19/3307-32 z 5.11.2019, uznesenie KS TN, vyjadrenie Okresnej prokuratúry Prievidza, vyjadrenie procesnej opatrovníčky, uznesenie o nezastavení konania, e-mail z psychiatrickej nemocnice spolu s ďalšími pripojenými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

9. V zmysle vyjadrenia a lekárskej správy Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya v Kremnici súd zistil, že posudzovaný sa aktuálne nachádza v ústavnej liečbe od 06.11.2019.

10. Z uznesenia prokurátora sp. zn. 1PV/448/19/3307-32 z 5.11.2019 súd zistil, že posudzovaný bol trestne stíhaný a obvinený z prečinu nebezpečného prenasledovania a z dôvodu jeho nepričetnosti bolo predmetné konanie zastavené a posudzovanému bolo nariadené psychiatrické liečenie ústavnou formou.

11. Zo znaleckého posudku MUDr. Majzlanovej č. 66/2019 a výpovede znalkyne súd zistil, že posudzovaný trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodného charakteru.

12. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

13. Podľa § 231 písm. a) Civilného mimosporového poriadku (CMP) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

14. Podľa § 248 ods. 1 CMP konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277 .

15. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

16. Podľa § 272 CMP súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

17. Podľa § 274 ods. 2 CMP v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v zmysle lekárskeho posudku MUDr. Hudecovej zo dňa 09.08.2019 a 29.07.2019, znaleckého posudku predloženého v trestnom konaní č. 65/2019 vypracovaného znalcom MUDr. Ladislavom Frankovičom a znaleckého posudku MUDr. Majzlanovej č. 66/2019 posudzovaný trpí duševnou poruchou trvalého charakteru, a to paranoidnou schizofréniou

s defektom osobnosti, ktorá mu bola prvýkrát diagnostikovaná ako 27-ročnému. Vzhľadom na svoj zdravotný stav by svojimi rozhodnutiami mohol ohroziť svoj zdravotný stav, majetkové, finančné a právne istoty. Súd mal za preukázané na základe predložených listinných dôkazov, výsluchu znalkyne ako aj na základe vzhliadnutia, že u posudzovaného defekt osobnosti sa prejavuje zníženou osobnostnou integrovanosťou, emočným sploštením, celkovým otupením, redukciou záujmov, zníženým energickým potenciálom, zníženou odolnosťou voči bežnej záťaži, zvýšenou zraniteľnosťou, ovplyvniteľnosťou, zníženou komunikatívnosťou, s následkom zúženia sociálnych väzieb a zníženej schopnosti sa primerane adaptovať v sociálnom prostredí, nereálnym plánovaním i neúčelným míňaním finančných prostriedkov.

19. Z výsluchu navrhovateľa súd zistil, že posudzovaný sa nevenuje povinnej liečbe, robí obštrukcie, čo nepriaznivo vplýva na jeho duševný zdravotný stav, nestará sa o svoju hygienu, nezmyselne sa túla po meste a opakovane sa lieči na psychiatrii. Z výpovede na pojednávaní dňa 03.09.2020 opakovane navrhovateľ uviedol, že syn neužíval predpísané lieky a nemohol si s ním dať rady, robil takzvané „sprostosti“. Z výpovede znalkyne mal súd za preukázané, že aj keby posudzovaný dodržiaval nariadenú liečbu, nevedel by sa zaradiť do bežného života, ktorý by zodpovedal jeho vzdelaniu a veku. Sociabilitu má chorobne zníženú práve v dôsledku schizofrenickej poruchy. Z výsluchu posudzovaného na mieste psychiatrickej nemocnice v Kremnici súd zistil, že posudzovaný si uvedomuje dôvod liečby, je si vedomí, že jednou z príčin prečo sa nachádza v psychiatrickej nemocnici je jeho nedodržiavanie predpísanej liečby a priznáva, že má psychické problémy, na základe čoho aj súhlasil s obmedzením spôsobilosti na právne úkony, ale len v obmedzenom rozsahu a to tým spôsobom, aby mohol samostatne konať a vystupovať pred orgánmi štátnej správy a rozhodovať o svojej zdravotnej spôsobilosti.

20. Z uznesenia prokurátora sp. zn. 1PV/448/19/3307-32 z 5.11.2019 mal súd za preukázané, že posudzovaný bol trestne stíhaný a obvinený z prečinu nebezpečného prenasledovania a z dôvodu jeho nepríčetnosti bolo predmetné konanie zastavené a posudzovanému bolo nariadené psychiatrické liečenie. Zo správy MUDr. Hudecovej zo dňa 30.07.2019 mal súd preukázané, že posudzovaný prestal spolupracovať a dodržiavať nariadenú liečbu, čo potvrdil v konaní aj sám navrhovateľ a posudzovaný.

21. Súd má na základe vykonaného dokazovania za to, že posudzovaný má nekritický náhľad na svoju duševnú chorobu a nariadenú liečbu, ktorú odmieta, pričom v dôsledku svojej choroby sa dopustil aj činu inak trestného. Súd má potom za to, že nebezpečenstvo konania posudzovaného hrozí tak ako jeho osobe, jeho majetkovým a osobným právam tak aj záujmom spoločnosti, ako to mal súd preukázané, a preto súd rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony v rozsahu vykonaného znaleckého posudku č. 66/2019 MUDr. Majzlanovou.

22. Nakoľko je s konaním o obmedzení na právne úkony spojené aj konanie s ustanovením opatrovníka, súd považoval za najvhodnejšiu osobu ustanoviť ako opatrovníka otca posudzovaného, ktorý žije v rodinnom prostredí so synom, stará sa o jeho potreby, pozná jeho liečbu, pravidelne ho navštevuje v nemocnici a navyše sám v návrhu uviedol seba ako opatrovníka s čím procesný opatrovník súhlasil. Opatrovník je súdom oboznámený s povinnosťami opatrovníka, je oprávnený zastupovať a spravovať majetok obmedzeného na spôsobilosti na právne úkony v bežných veciach, bude spravovať jeho príjem a zabezpečiť vynaloženie finančných prostriedkov na zabezpečenie životných nákladov svojho syna. Oprávnením aj povinnosťou opatrovníka je zabezpečiť synovi starostlivosť a dohľad nad ním, preberať za neho dôchodok a iné dávky, zastupovať ho pred súdmi, orgánmi verejnej správy, peňažnými a finančnými ústavami, orgánmi činnými v trestnom konaní, notárskymi úradmi a ďalšími osobami a spravovať jeho veci tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových právach. Úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdu. Ustanovený opatrovník je povinný raz ročne podávať správu o hospodárení s majetkom a dvakrát do roka správu o opatrovanom.

23. O trovách konania, súd rozhodol podľa § 52 CMP. Trovy štátu priznávané neboli, nakoľko podľa § 251 ods. 1 CMP trovy dôkazov platí štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.